

SPORAZUM O ZRAČNOM PROMETU
IZMEĐU
VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
I
VLADE DRŽAVE KUVAJT

- 2) Dogovoreni promet na određenim linijama može početi u bilo koje vrijeme, pod uvjetom da je:
 - a) Ugovorna stranka, kojoj se dodjeljuju prava navedena u članku 2. ovog sporazuma, odabrala prijevoznika ili prijevoznike i pismeno to objavila, i
 - b) Ugovorna stranka koja daje ova prava je ovlastila prijevoznika(e) za početak obavljanja zračnog prometa.
- 3) Ugovorna stranka koja daje ova prava će, sukladno odredbama paragrafa (3) i (4) ovog članka, bez odlaganja dati odgovarajuću dozvolu za obavljanje dogovorenog prometa, pod uvjetom da je tarifa za dogovoreni promet određena sukladno odredbama članka 14. ovog sporazuma.
- 4) Od zrakoplovnih prijevoznika bilo koje Ugovorne stranke se može tražiti da dokaže drugoj Ugovornoj stranci da je kvalificirana da ispunji uvjete predviđene zakonima i propisima koje normalno i razumno primjenjuje ova Ugovorna stranka, pri realiziranju međunarodnog zračnog prometa sukladno odredbama Konvencije.
- 5) Svaka Ugovorna stranka može odbiti da izda dozvole za rad iz paragrafa (2) ovog članka, ili da nametne uvjete čije se ispunjenje može smatrati neophodnim da bi odabrani zrakoplovni prijevoznik mogao uživati prava navedena u paragrafu (2) članka 2. ovog sporazuma, uvijek kada je Ugovorna stranka nezadovoljna time:
 - a) što su većinsko vlasništvo i učinkovit nadzor zrakoplovnih prijevoznika dodijeljeni Ugovornoj stranci koja bira zrakoplovnog prijevoznika ili njenim državljanima; i
 - b) time što zrakoplovni prijevoznik posjeduje trenutno važeću dozvolu zrakoplovnog operatora koju izdaju mjerodavna tijela druge Ugovorne stranke.

Članak 4.

Poništenje ili suspenzija dozvola za rad

- 1) Tijela svake Ugovorne stranke mjerodavna za zračni promet mogu poništiti dozvolu za rad ili suspendirati uživanje prava navedenih u članku 2. ovog sporazuma zrakoplovnom prijevozniku kojeg je odabrala druga Ugovorna stranka, ili nametnuti uvjete čije se ispunjenje može smatrati neophodnim da bi odabrani zrakoplovni prijevoznik mogao uživati prava:
 - a) uvijek kada je Ugovorna stranka nezadovoljna time:
 - i. što su većinsko vlasništvo i učinkovit nadzor zrakoplovnog prijevoznika dodijeljeni Ugovornoj stranci koja bira zrakoplovnog prijevoznika ili njenim državljanima; i

- ii. time što zrakoplovni prijevoznik posjeduje trenutno važeću dozvolu zrakoplovnog operatora koju izdaju mjerodavna tijela druge Ugovorne stranke.
 - b) u slučaju nemogućnosti tog zrakoplovnog prijevoznika da se pridržava zakona i propisa Ugovorne stranke koja daje ova prava; ili
 - c) ako zrakoplovni prijevoznik na neki drugi način ne obavlja dogovoreni promet sukladno uvjetima propisanim ovim sporazumom; ili
 - d) u slučaju nemogućnosti druge Ugovorne stranke da se pridržava ili primjenjuje standarde bezbjednosti i sigurnosti, sukladno članku 15. i 16. ovog sporazuma.
- 2) Osim ako je neophodno neposredno poništenje, suspendiranje ili nametanje uvjeta navedenih u paragrafu (1) ovog članka da bi se izbjegla daljnja kršenja zakona i propisa, takvo pravo će se iskoristiti samo nakon konzultacija sa mjerodavnim tijelima druge Ugovorne stranke.

Članak 5.

Naknade za korištenje zračnih luka i objekata zračnih luka

Svaka od Ugovornih stranki može nametnuti i/ili dozvoliti da se nametnu pravedne i razumne naknade za korištenje zračnih luka i ostalih objekata pod njihovim nadzorom.

Naknade nametnute na teritoriju bilo koje od Ugovornih stranki za korištenje zračnih luka i drugih zrakoplovnih objekata zrakoplovu odabranog zrakoplovnog prijevoznika druge Ugovorne stranke, neće biti više od naknada nametnutih zrakoplovu vlastitog zrakoplovnog prijevoznika angažiranog u sličnom, međunarodnom zračnom prometu.

Članak 6.

Izuzimanje od plaćanja carine i drugih obveza

- 1) Zrakoplovi koje koriste zrakoplovni prijevoznici koje je odredila svaka od Ugovornih stranki, kao i njihova redovita oprema, rezervni dijelovi, zalihe goriva i maziva, zrakoplovne zalihe (uključujući hranu, pića i duhan) u ovakvom zrakoplovu, bit će izuzeti od plaćanja svih carinskih obveza, naknada za inspekciju i drugih poreza ili pristojbi u trenutku dolaska na teritorij druge Ugovorne stranke, pod uvjetom da takva oprema i zalihe ostaju u zrakoplovu do trenutka njegovog polijetanja i ponovnog izvoza istih.
- 2) Zalihe goriva, maziva, rezervni dijelovi, redovna oprema i ostale zalihe uvezene na teritorij svake Ugovorne stranke, ili u ime odabranih zrakoplovnih prijevoznika druge Ugovorne stranke, ili uneseni u zrakoplov koji koristi

odabrani prijevoznik čija je svrha korištenje isključivo u obavljanju međunarodnog zračnog prometa, bit će izuzeti od plaćanja svih državnih poreza i naplata uključujući carinu i naknade za inspekciju koja se nameće na teritoriju prve Ugovorne stranke, čak i kada se ove zalihe koriste na dijelu putovanja koje se vrši preko teritorija Ugovorne stranke na kojoj su ukrcani u zrakoplov. Može se zahtijevati da se gore navedeni materijali drže pod carinskim nadzorom ili kontrolom.

- 3) Redovita zrakoplovna oprema, rezervni dijelovi, zrakoplovne zalihe i zalihe goriva i maziva, koje ostaju u zrakoplovu bilo koje Ugovorne stranke, mogu biti istovareni na teritoriju druge Ugovorne stranke samo uz dozvolu carinskih vlasti te Ugovorne stranke. U takvom slučaju, mogu biti stavljeni pod nadzor navedenih vlasti do trenutka kada će opet biti izvezene, ili drugačije razmještene sukladno carinskim propisima te Ugovorne stranke.
- 4) Pokretna imovina odabranih zrakoplovnih prijevoznika jedne Ugovorne stranke, kao što je uredska oprema, uredski materijal, putni dokumenti, uključujući zrakoplovne karte, tovarne listove, kao i materijal za publiciranje i promičbeni materijal, uvezen na teritorij druge Ugovorne stranke, bit će izuzeti od plaćanja svih carinskih poreza i obveza, naknada za inspekciju i drugih poreza ili pristojbi.

Članak 7.

Financijske odredbe

1. Svaka Ugovorna stranka dat će imenovanom zrakoplovnom prijevozniku (prijevoznicima) druge Ugovorne stranke, pravo da slobodno prebace, prema zvaničnom kursu, višak prihoda koji su preostali poslije rashoda, a ostvareni su na njenom teritoriju u svezi sa prijevozom putnika, prtljaga, pošte i tereta. Tamo gdje postoji specijalni sporazum o plaćanju između Ugovornih stranki, isti će se primjenjivati.
2. Odabrani zrakoplovni prijevoznik(ci) svake Ugovorne stranke bit će izuzet od plaćanja poreza na prihod ili drugih sličnih poreza na teritoriju druge Ugovorne stranke u pogledu zarade ili profita ostvarenog pri obavljanju dogovorenog prometa.
3. Svaka Ugovorna stranka poduzet će sve neophodne korake kako bi, sukladno svojim zakonima, omogućila stupanje na snagu odredbi ovog članka.

Članak 8.

Tehnička i komercijalna predstavništva

- 1) Imenovani zrakoplovni prijevoznik(ci) jedne Ugovorne stranke imat će pravo da zadrže svoja predstavništva na teritoriju druge Ugovorne stranke.
- 2) Imenovani zrakoplovni prijevoznik(ci) jedne Ugovorne stranke može, sukladno zakonima i propisima druge Ugovorne stranke koji se odnose na ulazak, boravak i uposlenje, dovesti i zadržati na teritoriju druge Ugovorne stranke, upravno, tehničko, operativno i drugo specijalističko osoblje potrebno za pružanje usluga u zračnom prometu.
- 3) U slučaju imenovanja generalnog agenta ili generalnog agenta prodaje, isti će biti imenovan sukladno relevantnim zakonima i propisima koji su na snazi u svakoj od Ugovornih stranki.
- 4) Sukladno državnim zakonima i propisima koji se primjenjuju u svakoj od Ugovornih stranki, svaki odabrani zrakoplovni prijevoznik imat će pravo da se, u prodaji zrakoplovnog prometa na teritoriju druge Ugovorne stranke, izravno ili preko svojih agenata, uključi u prodaju usluga zrakoplovnog prometa na teritoriju druge Ugovorne stranke, i svaka osoba imat će pravo da kupi usluge ovog transporta.

Članak 9.

Iznajmljivanje zrakoplova

- 1) Kada odabrani zrakoplovni prijevoznik predloži da u obavljanju dogovorenog prometa koristi zrakoplov koji ne posjeduje, to se može dozvoliti pod sljedećim uvjetima:
 - a) da takvi aranžmani neće manjem zrakoplovnom prijevozniku druge zemlje dati pristup onim prometnim pravima koja mu inače nisu dostupna;
 - b) da financijska korist koju će ostvariti manji zrakoplovni prijevoznik neće biti povezana sa izravnim financijskim uspjehom operacija zainteresiranog odabranog prijevoznika;
 - c) da dogovorene linije na kojima lete odabrani prijevoznici koji koriste iznajmljene zrakoplove neće biti povezane tako da ih obuhvati isti vazduhoplov manjeg prijevoznika na njegovoj liniji ili linijama.
- 2) Odabrani zrakoplovni prijevoznik nije ni na koji drugi način onemogućen da obavlja zračni promet koristeći iznajmljeni zrakoplov, pod uvjetom da aranžmani o iznajmljivanju u koje se ulazi zadovoljavaju uvjete navedene u paragrafu 1. ovog članka.

- 3) Odabrani zrakoplovni prijevoznik će, šezdeset (60) dana unaprijed, dostaviti pismenu obavijest mjerodavnim zrakoplovnim tijelima druge Ugovorne stranke o svakom iznajmljivanju zrakoplova, navodeći uvjete ovakvog aranžmana i bit će u obvezi da dobije prethodno odobrenje navedenih tijela prije korištenja iznajmljenog zrakoplova.
- 4) U slučaju da je iznajmljivanje zrakoplova neophodno iz sigurnosnih razloga i ako razdoblje iznajmljivanja ne prelazi devedeset (90) dana, proces davanja odobrenja neće biti zaustavljen zbog toga što je obavijest data za manje od šezdeset (60) dana, ako je prethodna obavijest data u razumnom razdoblju.
- 5) Bez obzira na sve navedeno u prethodnim paragrafima, ako manji zrakoplov:
 - a) nije prijevoznik niti ga prijevoznik nadzire; i
 - b) nije podružnica neke zrakoplovne kompanije, niti je pripadajuća zrakoplovna kompanija prijevoznika treće stranke, bit će dovoljna obična obavijest mjerodavnim tijelima druge Ugovorne stranke

Članak 10.

Propisi koji se odnose na ulazak i kliring

1. Zakoni, propisi i pravila koja su na snazi u jednoj Ugovornoj stranci, a odnose se na ulazak ili izlazak putnika, posade, tereta i pošte sa njenog teritorija (kao što je propis koji se odnosi na ulazak, kliring, imigraciju, putovnice, carinu i karantin), primjenjivat će se na putnike, posadu, teret i poštu koji su u zrakoplovu odabranog prijevoznika druge Ugovorne stranke dok boravi na teritoriju prve Ugovorne stranke.
2. Zakoni i propisi Ugovorne stranke koji se odnose na prijem, boravak ili napuštanje njenog teritorija od strane zrakoplova angažiranog u međunarodnoj zračnoj plovidbi, ili se odnose na rad i plovidbu takvog zrakoplova dok je na njenom teritoriju, primjenjivat će se na zrakoplovu obje Ugovorne stranke bez obzira na državljanstvo, i takav zrakoplov će ih se pridržavati prilikom ulaska na teritorij te Ugovorne stranke, napuštanja iste ili boravka na navedenom teritoriju.
3. Putnici, prtljag, teret i pošta u tranzitu preko teritorija bilo koje Ugovorne stranke, bit će predmet samo pojednostavljenog carinskog i imigracionog nadzora. Prtljag, teret i pošta bit će izuzeti od plaćanja carine, naknade za inspekciju i drugih državnih poreza i pristojbi, ako su u izravnom tranzitu.

Članak 11.

Odredbe o kapacitetu

1. Postojeće pravedna i jednaka mogućnost za odabrane zrakoplovne prijevoznike Ugovornih stranki da obavljaju zračni promet na određenim linijama, sukladno članku 2. ovog sporazuma, između njihovih pojedinačnih teritorija.
2. U obavljanju zračnog prometa na linijama određenim sukladno članku 2. ovog sporazuma, odabrani zrakoplovni prijevoznik(ci) svake Ugovorne stranke uzet će u obzir interese zrakoplovnog prijevoznika druge Ugovorne stranke kako ne bi negativno utjecao na usluge koje drugi prijevoznik nudi, u cjelini ili na dijelu pojedinih linija.
3. Zračni promet, koji će obavljati imenovani zrakoplovni prijevoznici, zadržat će svoj primarni cilj a to je osigurati, držeći se faktora razumnog tereta, kapacitet adekvatan za prijevoz trenutnih, i razumnih, već prihvaćenih, zahtjeva za prijevoz putnika, tereta i pošte koji dolaze sa teritorija ili se upućuju na teritorij Ugovorne stranke koja je odabrala zrakoplovne prijevoznika(e). Pravo odabranih zrakoplovnih prijevoznika bilo koje Ugovorne stranke da utovaraju ili istovaraju na točkama na teritoriju druge Ugovorne stranke, u međunarodnom prometu koji se upućuje u treće zemlje ili dolazi iz njih, bit će sukladno principima da će takav promet biti dopunskog karaktera i da će njegov kapacitet biti u svezi sa:
 - a) zahtjevima za promet između teritorija Ugovorne stranke koja je odabrala zrakoplovnog prijevoznika(e) i točaka na točno određenim linijama,
 - b) zahtjevima za prijevozom u oblasti kroz koju prolazi dogovorena linija, nakon što se uzme u obzir zračni promet koji obavljaju prijevoznici država koje se nalaze u toj oblasti, i
 - c) zahtjevima za izravnim letovima zrakoplovnih prijevoznika.
4. Kapacitet dogovorenih linija će, zajedno sa frekvencijom letova i tipom zrakoplova koje će koristiti imenovani zrakoplovni prijevoznik(ci), bit će dogovoren između mjerodavnih tijela Ugovornih stranki.

Članak 12.

Odobrenje rasporeda letova

- 1) Odabrani zrakoplovni prijevoznici podnijet će na uvid tijelima mjerodavnim za zračni promet druge Ugovorne stranke, najkasnije trideset (30) dana prije uvođenja dogovorenog prometa na određenim linijama, sukladno članku 2. ovog sporazuma, vrstu usluge, tip zrakoplova koji će se koristiti i raspored letova. Ovo će se također primijeniti na kasnije promjene, kao i prije početka svake ljetne i zimske sezone.
- 2) Tijela mjerodavna za zračni promet koja prime ovakve rasporede letova će ih, po uobičajenoj praksi, odobriti ili predložiti izmjene istih. U svakom slučaju, odabrani prijevoznici neće početi sa obavljanjem prometa prije nego što njihovi rasporedi letova budu odobreni od strane zainteresiranih mjerodavnih tijela. Ova odredba primjenjivat će se na kasnije promjene.

Članak 13.

Dostava informacija i statističkih podataka

Tijela jedne od Ugovornih stranki mjerodavna za zračni promet dostavit će mjerodavnim tijelima druge Ugovorne stranke, na njihov zahtjev, periodične i druge statističke podatke koji se mogu razumno tražiti u svrsi revizije kapaciteta odabranih zrakoplovnih prijevoznika prve Ugovorne stranke na linijama dogovorenim sukladno članku 2. ovog sporazuma. Ovi podaci sadržavat će sve informacije potrebite za određivanje obujma obavljenog prometa.

Članak 14.

Određivanje tarifa

- 1) Tarife koje će se naplaćivati za dogovorene usluge, bit će određene na razumnoj razini, uz poštivanje svih relevantnih faktora, uključujući troškove rada, razuman profit, karakteristike usluga na varijabilnim linijama (kao što su standardi brzine i smještaja) i tarife drugih zrakoplovnih prijevoznika naplaćivane za bilo koji dio dogovorene linije. Ove tarife bit će fiksne sukladno sljedećim odredbama ovog članka.
- 2) Tarife koje se spominju u paragrafu 1) ovog članka će, ako je moguće, biti dogovorene na temelju svake od točno dogovorenih linija između odabranih zrakoplovnih prijevoznika i u dogovoru, kad je potrebno, sa drugim zrakoplovnim prijevoznicima koji obavljaju promet na cijeloj toj liniji ili jednom njenom dijelu, i takav dogovor, kad god je to moguće, bit će postignut putem propisanih procedura Međunarodne asocijacije za zračni

promet (IATA), koje se odnose na određivanje tarifa. Ovako dogovorene tarife podlijegeat će proceduri dobijanja odobrenja od strane mjerodavnih tijela Ugovornih stranki, najmanje 90 dana prije predloženog datuma uvođenja ovih tarifa. U posebitim slučajevima, ovo razdoblje se može skratiti na temelju dogovora između zainteresiranih mjerodavnih tijela.

- 3) Ako odabrani zrakoplovni prijevoznici ne mogu da se dogovore u pogledu bilo koje od ovih tarifa, ili ako iz nekog razloga tarifa ne može biti dogovorena sukladno odredbama paragrafa (2) ovog članka, mjerodavna zrakoplovna tijela Ugovornih stranki pokušat će da odrede tarifu sporazumno.
- 4) Ako zrakoplovna tijela ne uspiju da postignu sporazum o bilo kojoj od tarifa koje im se dostave sukladno paragrafom 2) ovog članka, ili ne uspiju da postignu sporazum u svezi određivanja bilo koje od tarifa navedenih u paragrafu 3) ovog članka, spor će se riješiti sukladno odredbama članka 18. ovog sporazuma.
- 5) Dok se odrede tarife sukladno odredbama ovog članka, tarife koje su već na snazi ostat će na snazi sve do uspostave nove tarife. U svakom slučaju, validnost tarife neće biti produžena sama po sebi ovim paragrafom za više od dvanaest (12) mjeseci nakon datuma kada je inače trebalo da prestane da važi.

Članak 15.

Bezbjednost u zrakoplovstvu

1. Svaka Ugovorna stranka može zatražiti konzultacije u bilo koje vrijeme ako se iste tiču standarda bezbjednosti u bilo kojoj oblasti koja je u svezi sa posadom, zrakoplovom ili njihovim radom, a sprovodi ih druga Ugovorna stranka. Ovakve konzultacije će se održati u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja zahtjeva.
2. Ako, nakon ovih konzultacija, jedna Ugovorna stranka otkrije da druga Ugovorna stranka, u bilo kojoj oblasti, ne održava i ne sprovodi učinkovito sigurnosne standarde, koji su u najmanju ruku jednaki minimalnim standardima uspostavljenim u isto vrijeme sukladno Konvenciji, prva Ugovorna stranka obavijestit će drugu Ugovornu stranku o ovim otkrićima i koracima koji se smatraju neophodnim kako bi se postigao minimum standarda, i druga Ugovorna stranka poduzet će odgovarajuće korektivne mjere. Neuspjeh druge Ugovorne stranke da poduzme odgovarajuće mjere u roku od petnaest (15) dana ili duže ako je tako dogovoreno, smatrat će se temeljem za primjenu članka 4. ovog sporazuma.
3. Osim obveza spomenutih u članku 33. Konvencije, dogovoreno je da svaki zrakoplov koji koristi jedan prijevoznik ili prijevoznici jedne Ugovorne stranke na putu ka teritoriju ili izvan teritorija druge Ugovorne stranke može, dok je na

teritoriju druge Ugovorne stranke, bit će predmet ispitivanja od strane mjerodavnih predstavnika druge Ugovorne stranke, u zrakoplovu ili oko njega, radi provjere kako validnosti dokumenata zrakoplova i posade, tako i samog evidentnog stanja u kojem je zrakoplov i njegova oprema (u ovom članku se to naziva "inspekcijom na rampi"), pod uvjetom da ne dovodi do nerazumnog kašnjenja.

4. Ako ovakve "inspekcije na rampi" ili serija istih dovedu do:

- a) ozbiljnih sumnji da zrakoplov ili rad zrakoplova nisu sukladni minimalnim standardima uspostavljenim u to vrijeme sukladno Konvenciji, ili
- b) ozbiljnih sumnji da postoji nedostatak učinkovitog održavanja i primjena sigurnosnih standarda uspostavljenih istovremeno sukladno Konvenciji,

Ugovorna stranka koja vrši inspekciju će, u svrsi članka 33. Konvencije, biti slobodna da zaključi da zahtjevi prema kojima su izdati certifikati ili licence o zrakoplovu ili posadi zrakoplova, nisu izdati i ponovo vraćeni kao validni, ili da zahtjevi prema kojima zrakoplov obavlja promet, nisu istovjetni niti su iznad minimalnih standarda uspostavljenih sukladno Konvenciji.

- 5. U slučaju da predstavnici jednog ili više prijevoznika odbiju pristup zrakoplovu u svrsi izvršenja "inspekcije na rampi" na zrakoplovu koji ti prijevoznici jedne Ugovorne stranke koriste, sukladno paragrafu 3) ovog članka, druga Ugovorna stranka bit će slobodna da zaključi da su razlog tomu ozbiljne sumnje one vrste navedene u paragrafu 4) ovog članka, te da donese zaključke sukladno sadržaju tog paragrafa.
- 6. Svaka Ugovorna stranka zadržava pravo da suspendira ili promijeni dozvolu za rad zrakoplovnom prijevozniku druge Ugovorne stranke odmah nakon situacije gdje prva Ugovorna stranka zaključuje, bilo kao rezultat "inspekcije na rampi", serije istih, zabrane pristupa radi "inspekcije na rampi", konzultacija ili slično, da je neposredna i žurna akcija ključna za sigurnost rada zrakoplova.
- 7. Svaka aktivnost jedne Ugovorne stranke sukladno paragrafima 2) ili 6) ovog članka bit će prekinuta onog trenutka kad nestane osnova za njihovo poduzimanje.
- 8. Certifikati o zračnoj plovidbenosti, certifikati o kompetenciji i licence koje jedna Ugovorna stranka izdaje ili ponovo daje kao validne i još na snazi, druga Ugovorna stranka priznat će kao važeće dokumente u svrsi obavljanja zračnog prometa prema ovom sporazumu, pod uvjetom da su ti certifikati ili licence izdati i ponovo dati kao važeći sukladno minimalnim standardima koji se određuju Konvencijom. Svaka Ugovorna stranka, međutim, zadržava pravo da odbije da prizna validnost certifikata o kompetenciji, kao i licenci koje je njenim državljanima izdala druga Ugovorna stranka ili bilo koja druga država, a u svrsi letova koji se obavljaju iznad njenog teritorija.
- 9. Ako privilegije ili uvjeti licenci ili certifikata spomenutih u paragrafu 8. ovog članka, koje izdaju mjerodavna tijela jedne Ugovorne stranke bilo kojoj osobi ili odabranom zrakoplovnom prijevozniku(cima) ili u pogledu zrakoplova koji

obavlja dogovoreni promet na dogovorenim linijama, dozvoljavaju razliku u odnosu na standarde usvojene Konvencijom, bilo da takva razlika jeste ili nije registrirana kod Međunarodnog ustrojstva za civilno zrakoplovstvo, tijela druge Ugovorne stranke mjerodavne za zračni promet mogu zatražiti konzultacije sukladno članku 17. ovog sporazuma sa mjerodavnim tijelima prve Ugovorne stranke sa ciljem provjere da li je praksa o kojoj se govori prihvatljiva za njih. Nemogućnost postizanja zadovoljavajućeg dogovora stvorit će temelje za primjenu članka 4. ovog sporazuma.

Članak 16.

Sigurnost u zrakoplovstvu

1. Sukladno svojim pravima i obvezama prema međunarodnom zakonu, Ugovorne stranke potvrđuju jedna drugoj svoju obvezu da štite sigurnost civilnog zrakoplovstva od akata nezakonitog djelovanja, te da ovo čini integralni dio ovog sporazuma. Bez ograničenja uopćenosti njihovih prava i obveza prema međunarodnom zakonu, Ugovorne stranke će naročito djelovati sukladno odredbama *Konvencije o napadima i nekim drugim aktima počinjenim na zrakoplovima*, koja je potpisana u Tokiju 14. rujna 1963. godine, *Konvencije o zabrani nezakonitog zauzimanja zrakoplova*, potpisanoj u Hagu 16. prosinca 1970. godine, *Konvencije o zabrani nezakonitih akata protiv sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu*, potpisanog u Montrealu 23. rujna 1971. godine i njenim pratećim *Protokolom za suzbijanje nezakonitih akata nasilja u zračnim lukama koji služe međunarodnom civilnom zrakoplovstvu*, potpisanom u Montrealu 24. veljače 1988. godine, kao i sukladno bilo kojoj drugoj konvenciji koja se odnosi na sigurnost u civilnom zrakoplovstvu, a koju će potpisati obje Ugovorne stranke.
2. Ugovorne stranke će, na zahtjev, osigurati jedna drugoj svu potrebitu pomoć u sprječavanju akata nezakonitog zauzimanja civilnog zrakoplova i drugih nezakonitih akata protiv sigurnosti zrakoplova, njihove posade i putnika, zračnih luka i objekata za zračnu navigaciju i svih drugih oblika prijetnje sigurnosti i bezbjednosti u civilno zrakoplovstvu.
3. Ugovorne stranke će, u svojim međusobnim odnosima, djelovati sukladno odredbama o sigurnosnim standardima u zrakoplovstvu preporučenoj praksi, koje je uspostavilo Međunarodno ustrojstvo za civilno zrakoplovstvo i odredilo ih kao Aneксе Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, do one mjere do koje su te odredbe primjenjive u zemljama Ugovornim strankama; njima će se tražiti da operatori na zrakoplovima svog registra ili operatori na zrakoplovima koji imaju osnovno poslovno sjedište na njihovom teritoriju ili stalni boravak na teritoriju, i operatori u zračnim lukama, djeluju sukladno ovakvim odredbama o sigurnosti u zrakoplovstvu. U ovom paragrafu,

referenca na standarde sigurnosti u zrakoplovstvu uključuje svaku razliku koju navede zainteresirana Ugovorna stranka.

4. Svaka Ugovorna stranka osigurat će da se adekvatne mjere učinkovito primjenjuju na njenom teritoriju kako bi se zaštitio zrakoplov i izvršila inspekcija putnika, posade, prenosivih artikala, prtljaga, tereta (uključujući ručnu prtljagu) i zrakoplovnih zaliha prije i u tijeku ukrcaja putnika i utovara tereta, i ove mjere prilagodit će se porastu opasnosti. Svaka Ugovorna stranka se slaže da će se od odabranih zrakoplovnih prijevoznika možda tražiti da poštuju odredbe o sigurnosti u civilnom zrakoplovstvu koje su navedene u paragrafu 3) gore, i tražit će ih druga Ugovorna stranka u svezi sa ulaskom na njen teritorij, napuštanje istog ili boravak na teritoriju te druge Ugovorne stranke. Svaka Ugovorna stranka će također uzeti u obzir svaki zahtjev koji dolazi od druge Ugovorne stranke a odnosi se na specijalne mjere sigurnosti, kako bi se tretirala određena opasnost.
5. Kada se dogodi neki incident ili prijetnja u vidu nelegalnog oduzimanja civilnog zrakoplova, ili neki drugi kriminalni akt protiv sigurnosti zrakoplova, njenih putnika i posade, zračnih luka ili objekata za zračnu navigaciju, Ugovorne stranke pomagat će jedna drugoj olakšavajući komunikaciju i sprovodeći druge odgovarajuće mjere, u nakani brzog i sigurnog prekida ovakvog incidenta ili prijetnje uz minimalan rizik po život.
6. Kada Ugovorna stranka ima razumne osnove da smatra da je druga Ugovorna stranka odstupila od odredbi ovog članka, prva Ugovorna stranka može zatražiti žurne konzultacije sa drugom Ugovornom strankom. Ove konzultacije imat će za cilj postizanje dogovora o odgovarajućim mjerama za eliminiranje najneposrednijih razloga za zabrinutost, te usvajanje aktivnosti potrebitih za postizanje odgovarajućih sigurnosnih uvjeta, unutar sigurnosnih standarda ICAO-a.
7. Svaka Ugovorna stranka poduzet će sve potrebite mjere, ukoliko je to izvodljivo, da osigura da se zrakoplov koji je nelegalno oduzet ili je predmet neke druge nelegale radnje, koji je sletio na teritorij države, zadrži na tlu, osim ako je njen polazak neophodan kako bi se zaštitio ljudski život. Kad god je to moguće, ovakve mjere poduzimat će se na bazi uzajamnih konzultacija.

Članak 17.

Konzultacije i modifikacije

1. Razmjena mišljenja održat će se između mjerodavnih tijela Ugovornih stranki kako bi se postigla bliža suradnja i dogovor o svim pitanjima koja se odnose na primjenu ovog sporazuma.
2. Svaka Ugovorna stranka može, u bilo kojem trenutku, tražiti konzultacije sa drugom Ugovornom strankom, u svrsi mijenjanja ovog sporazuma ili

Rasporeda letova. Ovakve konzultacije započet će u roku od šezdeset (60) dana od dana primitka pismenog zahtjeva. Bilo koja modifikacija dogovorena na ovakav način, putem konzultacija, bit će odobrena od strane svake Ugovorne stranke sukladno njenim konstitutivnim procedurama, i stupit će na snagu na dan razmjene posljednje diplomatske note kojom Ugovorne stranke obavještavaju jedna drugu o odobrenju, mada može biti dogovoreno da se dogovorena izmjena privremeno primjenjuje od dana usaglašavanja

3. Ako se izmjena odnosi isključivo na Raspored letova, održat će se konzultacije između mjerodavnih tijela obje Ugovorne stranke. Kada se ova tijela usaglase u svezi sa novim ili revidiranim Rasporedom, dogovorene izmjene stupit će na snagu čim budu potvrđene u razmijenjenim diplomatskim notama.

Članak 18.

Razrješenje sporova

- 1) Ako između Ugovornih stranki dođe do bilo kakvog spora rezultiranog prijevodom ili primjenom ovog sporazuma, Ugovorne stranke će na prvom mjestu učiniti sve napore da sporove riješe pregovaranjem.
- 2) Ako Ugovorne stranke, u roku od šezdeset (60) dana, ne uspiju postići razrješenje pregovaranjem, mogu se dogovoriti da se obrate za odluku određenoj osobi ili tijelu, ili na zahtjev jedne od Ugovornih stranki, arbitražnom tribunalu. Arbitražni tribunal bit će sastavljen na sljedeći način:
 - a) Svaka od Ugovornih stranki imenovat će arbitra; ako bilo koja od Ugovornih stranki ne uspije da imenuje arbitra u roku od šezdeset (60) dana, druga Ugovorna stranka može zatražiti od predsjednika Vijeća Međunarodnog ustrojstva za civilno zrakoplovstvo da imenuje arbitra.
 - b) Treći arbitar, koji će biti državljanin treće države i imati funkciju predsjednika arbitražnog tijela, bit će imenovan:
 - 1) sporazumom između Ugovornih stranki, ili
 - 2) ako se u roku od šezdeset (60) dana Ugovorne stranke ne uspiju dogovoriti, bit će imenovan odlukom predsjednika Vijeća Međunarodnog ustrojstva za civilno zrakoplovstvo, na zahtjev bilo koje od Ugovornih stranki.
- 3) Arbitražni tribunal donosit će odluke većinom glasova. Ove odluke bit će obvezujuće za obje Ugovorne stranke. Svaka Ugovorna stranka snosit će troškove svog arbitra, kao i naknade za njegovo/njeno angažiranje u arbitražnim postupcima; troškove predsjedatelja i sve druge troškove će podjednako snositi Ugovorne stranke. U svim drugim situacijama, arbitražni tribunal odredit će svoju vlastitu proceduru.

Članak 19.

Poništenje

Svaka Ugovorna stranka može, putem diplomatskih kanala i u bilo koje vrijeme, dati pismenu obavijest drugoj Ugovornoj stranci o svojoj odluci da poništava ovaj sporazum. Kopija ovakve obavijesti bit će istovremeno dostavljena generalnom tajniku Međunarodnog ustrojstva za civilno zrakoplovstvo.

U slučaju davanja ovakve obavijesti, Sporazum će biti poništen dvanaest (12) mjeseci nakon što druga Ugovorna stranka primi obavijest, osim ako se Ugovorne stranke dogovore da povuku ovu obavijest o poništavanju Sporazuma prije isteka ovog roka. U odsustvu povratne informacije od druge Ugovorne stranke o primljenoj obavijesti, smatrat će se da je obavijest stigla četrnaest (14) dana nakon što je generalni tajnik Međunarodnog ustrojstva za civilno zrakoplovstvo zaprimio kopiju iste obavijesti.

Članak 20.

Usklađenost sa multilateralnim konvencijama

U slučaju da opća multilateralna konvencija o zračnom prometu, koju su prihvatile obje Ugovorne stranke, stupi na snagu, odredbe konvencije imat će prevagu. Svaka diskusija koja će se voditi sa ciljem određivanja do koje mjere će ovaj sporazum biti poništen, ukinut, izmijenjen ili zamijenjen odredbama multilateralne konvencije, održat će se sukladno paragrafu (2) članka 17. ovog sporazuma.

Članak 21.

Registracija

Ovaj sporazum bit će registriran kod Međunarodnog ustrojstva za civilno zrakoplovstvo.

Članak 22.

Naslovi

Naslovi koji su u ovom sporazumu umetnuti na početku svakog članka, imaju kao svrhu referentnost i praktičnost, i ni na koji način ne definiraju, ograničavaju ili opisuju obujam ili svrsi ovog sporazuma.

Članak 23.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupit će na snagu nakon što u obje Ugovorne stranke budu ispunjeni svi uvjeti predviđeni njihovim internim zakonima, o čemu će Ugovorne stranke obavijestiti jedna drugu razmjenom diplomatskih nota.

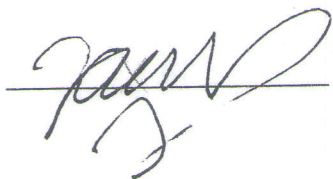
Sporazum će stupiti na snagu prvog dana sljedećeg mjeseca od dana primitka posljednje obavijesti.

U prisustvu dole potpisanih, koji su propisno ovlašteni od strane svojih Vlada, da potpišu ovaj sporazum.

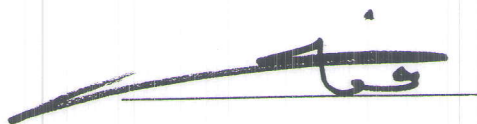
Potpisano u dva primjerka u _____, _____ dana _____ u dva originala, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine: bosanskom, srpskom i hrvatskom, te na arapskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako autentični.

U slučaju spora u pogledu interpretiranja ovog sporazuma ili njegovog Aneksa, prevladat će verzija na engleskom jeziku.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine

Za Vladu Države Kuvajt

DODATAK

RASPORED LETOVA

Poglavlje 1

Linija(e) na kojima će prometovati odabrani prijevoznik(ci) Države Kuvajt, uz puna prometna prava u oba smjera:

Točka(e) u Državi Kuvajt – međutočka(e) u Bosni i Hercegovini – točka(e) izvan

Poglavlje 2

Linije na kojima će prometovati odabrani prijevoznik(ci) Bosne i Hercegovine, uz puna prometna prava u oba smjera:

Točka(e) u Bosni i Hercegovini – međutočka(e) u Državi Kuvajt – točka(e) izvan

Napomena:

- i međutočke i točke, mogu se, po izboru određenih prijevoznika, izostaviti na bilo kojem ili na svim letovima.
- ii Određeni prijevoznik/prijevoznici, na nekom ili na svim letovima može ostvariti pravo „pete slobode“ na svim međutočkama i/ili točkama izvana.